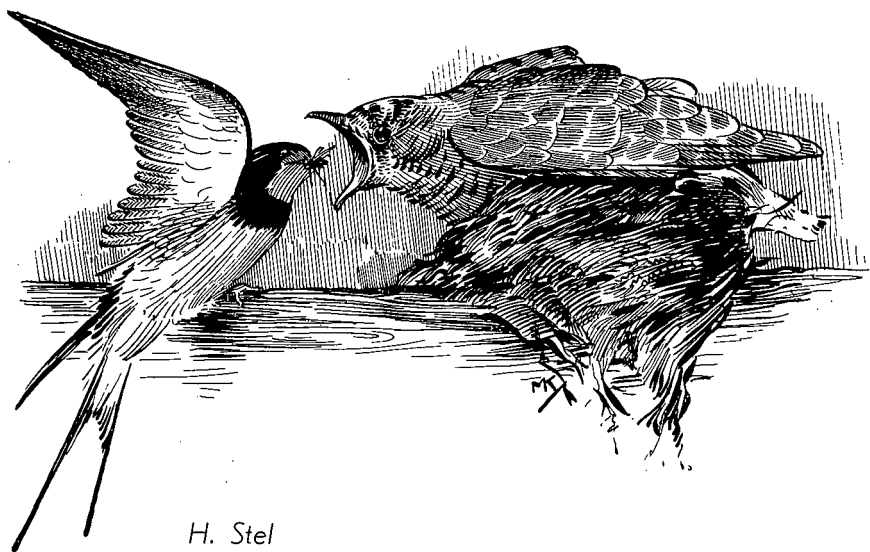

H. Stel

Jonge koekoek in nest van een boerenzwaluw

In het laatst van de maand mei 1959 vond ik in een nest van een Boerenzwaluw met vier eieren bovendien nog één koekoeksei. Het boerenzwaluw-nest bevond zich in een groot kippenhok, waarvan de deur dag en nacht openstond, op een afstand van ca. 6 km ten oosten van Ede.

Aanvankelijk dacht ik, dat het „vreemde” vijfde ei van een Gekraagde roodstaart zou zijn. Op enkele meters afstand bevond zich nl. een nest daarvan en de mogelijkheid was dus niet uitgesloten, dat het vrouwtje in legnood was geraakt en haar ei had gelegd in het nest van een Boerenzwaluw.

Op 6 juni 1959 vond ik in het nest vier pas uitgekomen jongen van de Boerenzwaluw met nog het „vreemde” ei, dat zacht blauwgroen van kleur was.

Bij de volgende controle op 16 juni 1959 vond ik echter tot mijn grote verbazing in het nest alleen één vrij groot koekoeksjong. Van de jonge zwaluwen was geen spoor meer te vinden. Naar schatting was de jonge koekoek een dag of tien oud. Dit jong moet dus ongeveer op 6 of 7 juni zijn geboren en daarna de jonge zwaluwen uit het nest hebben verwijderd. Dit is op zichzelf al vrij merkwaardig, daar meestal in zo'n geval het koekoeksei eerder uitkomt dan de eieren van de pleegouders. Dit koekoeksei zal dus ongeveer 23 mei zijn gelegd.

Daar het nest van de Boerenzwaluw zich bevond in een kippenhok op een balk onder asbestgolfplaten op een afstand van ca. 3 meter vanaf de openstaande deur, is het bijna onbegrijpelijk, hoe een vrij schuwe vogel als de koekoek er toe komt zich zover naar binnen te begeven en het ei op een dergelijke plaats te deponeren, op welke wijze dan ook.

Een verdere bijzonderheid is nog, dat het koekoeksjong vermoedelijk door drie boerenzwaluwen werd gevoed. Zo vaak ik bij het kippenhok kwam, vlogen er drie zwaluwen in de buurt rond, die beurtelings door de deur-

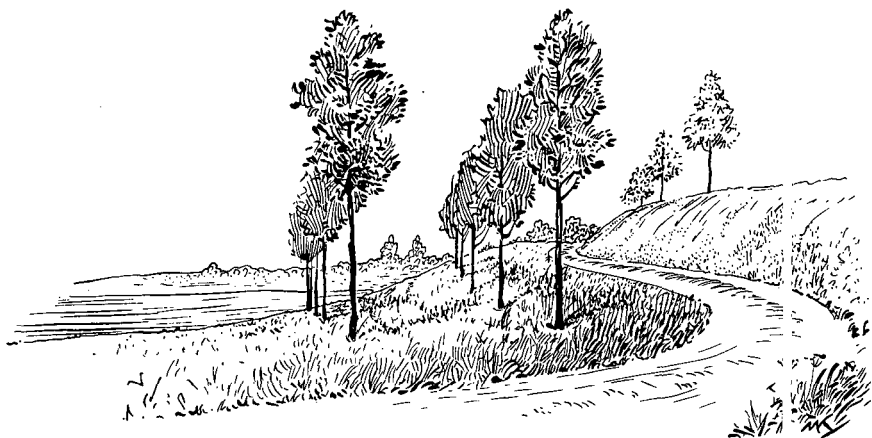
opening naar binnen vlogen. De tijd ontbrak me echter om dit nauwkeurig te observeren en definitief vast te stellen.

Op 27 juni 1959 lag de jonge koekoek helaas dood op het nest. De oorzaak hiervan ligt vermoedelijk in het feit, dat in de omgeving een dag van te voren was gesproeid met insektendodend vergif. Merkwaardig vond ik het ook nog, dat, zolang de jonge koekoek zich in het Boerenwaluwnest bevond, één der oude koekoeken geregeld in de buurt werd gehoord, of op het dak van een nabijgelegen woning werd gezien. Zodra het jong dood was, hebben we de oude koekoek daar niet meer horen roepen en ook niet meer gezien. *)

Voor zover bekende en ter zake kundige ornithologen zich kunnen herinneren en in de literatuur is na te gaan, is het (vrijwel zeker) in Nederland nog nooit eerder voorgekomen, dat een Boerenwaluw pleegouder werd van een jonge koekoek.

*) Werde de „oude” koekoek misschien ook door het eten van vergiftigde insecten gedood? (Red.).

Wij lazén voor U . . .

Vader Cats komt er aan te pas

Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben een voorstel ingediend om de beplantingen op de eerste binnendijken voortaan te verbieden en de bestaande gaandeweg op te ruimen. De Vogelbeschermingswacht van West Zeeuws-Vlaanderen heeft aan het college en aan de Provinciale Staten een gedicht gezonden van raadspensionaris Jacob Cats:

Wie 'prijs't er ooit een mens,
die oude bomen velt,
en op dezelfde plaats
geen nieuwe planten stelt.

Want hadden eerlang
ons ouders niet geplant,
wat zou ons Zeeland zijn,
als veen en ijdel zand.

(Zeeuws Fruitelersblad)